

Ministeren sagde i sit sidste indlæg heroppefra, at balancen mellem folkeskolerne på den ene side og de private friskoler på den anden side lå på omkring 90 pct. af eleverne i folkeskolen og 10 pct. i friskolerne, og det anså ministeren for at være en god balance. Det gør vi såmænd også i Det Konservative Folkeparti, men vi tvivler på, at balancen bliver ved med at ligge her. Hvis ikke man griber ind, vil folkeskolens andel af markedet synke, og det er ikke noget, vi ønsker. Vi ønsker en konkurrencedygtig folkeskole.

Lad mig så knytte nogle kommentarer til selve dagsordenen. Jeg er glad for, at der er tilslutning til den fra alle sider. Den siger, at regeringen nu vil igangsætte en undersøgelse af forholdene med de adfærdsvanskelige elever, så vi får altså en kortlægning af problemet: Hvor stort er det geografisk og på andre måder, og hvilken karakter har det? Det ligger også i dagsordenen, at vi får en vifte af løsningsmuligheder, og jeg beder om, at man også her måske tænker lidt utraditionelt. Det er ikke nødvendigvis de store og dyre institutionelle muligheder, som er vejen frem, og jeg går ud fra og håber i hvert fald, at der også kan blive mulighed for – i hvert fald i oversigtsmæssig form – at undersøgelsen kan beskrive eller antyde, hvordan man griber sagen an i vore nabolande, og hvordan man løser problemerne der.

Jeg er glad for, at ministeren siger, at Folketinget får lejlighed til at tage tingene op, når denne undersøgelse er klar. Jeg kunne forstå på ministeren, at denne undersøgelse måske allerede vil ligge færdig inden dette folketingsårs udløb, men i hvert fald i begyndelsen af det nye folketingsår, og at vi derefter kan tage stilling til, om der skal ske noget.

Rigtig mange af ordførerne har været heroppe i dag og har talt om, at nu er der altså flere, der skal smides ud af folkeskolens normalklasser; men jeg vil sige, at det er ikke vejen frem. For det første er der ikke tale om at smide nogen ud, og for det andet er det jo ikke bare et isoleret synspunkt hos Det Konservative Folkeparti og dele af den borgerlige side i Folketinget. Det er et nyt synspunkt, som er ved at brede sig i den pædagogiske verden inden for skolesektoren. Jeg kan henvise til en artikel i Politiken den 8. oktober 1995, hvori det påpeges, at skolepsykologer mener, at flere adfærdsvanskelige elever bør tages ud af klasselokalet og til anden undervisning.

Jeg kan også henvise til, at formanden for Københavns Lærerforening, Jan Trojborg, i Politiken den 3. november 1995 siger det samme i retning af, at folkeskolen er gået for vidt med hensyn til at integrere alle elever i klasserne. Det er altså en ny situation og en ny erkendelse, der er ved at brede sig blandt de mennesker i skoleverdenen, som forventes at have forstand på disse ting. Det er også en del af baggrunden for, at vi har taget initiativ fra De Konservatives side til forespørgslen i dag, og det er også en klar indikation af, at dette problem med adfærdsvanskelige børn og manglende ro i klasserne er et problem i vækst.

Og så må jeg desværre sige – og det er også rettet mod ministerens sidste bemærkning om, at man vistnok skyder over målet med denne debat – at jeg bliver lidt bange for, at vi er kommet for langt væk fra skolens hverdag, når vi sidder herinde. Jeg må henvise til kronikken i Politiken den 7. juni 1995, som er skrevet af lærer Niels Christian Sauer, hvor det siges, at toppen af skolevæsenet – og det gælder altså også ministeren – snakker sig længere og længere væk fra virkeligheden, og virkeligheden består af kontaktsøgende børn og af disciplinære problemer.

Flere af ordførerne var inde på forældresvar, og det er klart, at forældrenes holdning er vigtig. Det er også vigtigt, at vi herindefra kan påvirke forældrene i en sådan retning, at flere børn er underviselige, når de kommer i skole.

Men derudover er der selvfølgelig også et ansvar og en opgave for lærerne i skolen, og her må man stille spørgsmålet: Er lærerne rent uddannelsesmæssigt rustede til at tage sig af de opgaver, der er i dag? Selvfølgelig skal lærerne fortsat først og fremmest undervise, men de bliver jo presset til, at en stadig større del af deres hverdag er opdragelse. Hvor langt er det rimeligt, det skal gå, og er lærerne rustet til denne opgave?

Her kunne man gøre opmærksom på det, nogle enkelte skoler har taget op som en god idé, hvor man ligefrem laver en social kontrakt mellem skolen, forældrene og eleverne om, hvordan tingene skal fungere i skolen. Der er nogle skoler, der kalder det for etisk regnskab, hvor man ligesom opstiller et budget med nogle målsætninger med hensyn til, hvad der skal læres, og hvordan opførsel og trivsel skal fungere. Når der er gået en vis periode, tager man så situationen op og vurderer, om forløbet har været sådan, som man stillede det op. Det er